

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 4. 5. 2015
COM(2015) 193 final

2015/0100 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

o uzavretí v mene Európskej únie Protokolu na odstránenie nezákonného obchodu s tabakovými výrobkami k Rámcovému dohovoru Svetovej zdravotníckej organizácie o kontrole tabaku, pokiaľ ide o ustanovenia predmetného protokolu, ktoré spadajú pod hlavu V časti III Zmluvy o fungovaní Európskej únie

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

Svetové zdravotnícke zhromaždenie prijalo v roku 2003 Rámcový dohovor o kontrole tabaku (ďalej len „rámcový dohovor“), a to s cieľom komplexným spôsobom a na celosvetovej úrovni znížiť počet úmrtí a chorôb súvisiacich s tabakom. Pokiaľ ide o EÚ, tá uvedený rámcový dohovor uzavrela rozhodnutím Rady 2004/513/ES z 2. júna 2004 ⁽¹⁾.

V článku 15 rámcového dohovoru sa uznáva, že odstránenie nezákonného obchodu s tabakovými výrobkami vrátane pašovania, nezákonnej výroby a falšovania predstavuje podstatnú zložku kontroly tabaku, pričom strany rámcového dohovoru majú podľa tohto článku povinnosť prijať a vykonať účinné opatrenia na odstránenie nezákonného obchodu. V zmysle článku 33 môže konferencia strán prijať protokoly k predmetnému rámcovému dohovoru. Na základe týchto článkov konferencia strán rámcového dohovoru rozhodla na svojom druhom zasadnutí, ktoré sa uskutočnilo v júni a júli 2007, že zriadi medzivládny rokovací orgán, a to s cieľom vypracovať a dojednať protokol na odstránenie nezákonného obchodu s tabakovými výrobkami (ďalej len „protokol“). Medzivládny rokovací orgán úspešne zavŕšil svoju prácu a konferencia strán dohovoru na svojom piatom zasadnutí 12. novembra 2012 v Soule v Kórejskej republike prijala tento protokol.

Nezákonný obchod s tabakovými výrobkami a najmä pašovanie cigariet do EÚ a v rámci EÚ je trestnou činnosťou, ktorá spôsobuje obrovské straty príjmov pre EÚ a členské štáty, pokiaľ ide o nezaplatené dane a clá. Odhaduje sa, že straty príjmov pre EÚ a členské štáty dosahujú až výšku viac ako 10 miliárd EUR ročne. Nezákonným obchodovaním s tabakom je dotknutá väčšina členských štátov EÚ, a to tým, že sú buď miestom vstupu, tranzitu alebo určenia nezákonných výrobkov. Keďže nezákonné výrobky väčšinou pochádzajú z krajín mimo EÚ, kľúčovú úlohu v rámci riešenia problému nezákonného obchodu má medzinárodná spolupráca, najmä na základe jasných legislatívnych postupov. Uvedený protokol predstavuje medzinárodnú dohodu založenú na článku 15 rámcového dohovoru a predstavuje jeho rozvoj, pričom je doposiaľ jedinou multilaterálnou regulačnou iniciatívou v tejto oblasti. Komisia sa zúčastnila rokovaní o predmetnom protokole v mene Európskej únie.

Európska únia podpísala tento protokol 20. decembra 2013². Predkladaný návrh súvisí s druhou fázou, v rámci ktorej EÚ vyjadrí na medzinárodnej úrovni svoj súhlas s tým, že bude týmto protokolom plne viazaná.

Protokol pozostáva zo základných ustanovení o kontrole dodávateľského reťazca tabakových výrobkov a zariadení na výrobu týchto výrobkov (Časť III: Kontrola dodávateľského reťazca). Okrem iného sa v ňom stanovuje povinnosť zaviesť systém licencií, rovnocenného potvrdenia alebo systému kontroly zo strany príslušného orgánu, uplatňovaného týmto orgánom voči akejkoľvek fyzickej alebo právnickej osobe, ktorá je zapojená do procesu výroby, resp. dovozu a vývozu tabakových výrobkov a zariadení na ich výrobu (článok 6 – Licencovanie). V predmetnom protokole sa ďalej všetkým fyzickým a právnickým osobám zapojeným do dodávateľského reťazca tabaku, tabakových výrobkov a zariadení na ich výrobu ukladá povinnosť postupovať s náležitou starostlivosťou, pokiaľ ide o ich zákazníkov (článok 7 – Náležitá starostlivosť). Ďalej sa v ňom stanovuje aj vytvorenie celosvetového systému sledovania a zisťovania, a to do piatich rokov od nadobudnutia platnosti protokolu, pričom tento systém má pozostávať z vnútroštátnych a/alebo regionálnych systémov sledovania a zisťovania, ktorý bude pod kontrolou strán a ktorý sa bude uplatňovať voči

¹ Ú. v. EÚ L 213, 15.6.2004, s. 8.

² Rada udelila súhlas na podpis protokolu rozhodnutiami 2013/744/EÚ a 2013/745/EÚ uverejnenými v Úradnom vestníku L 333, 12.12.2013, s. 73 a s. 75.

všetkým tabakovým výrobkom a zariadeniam na ich výrobu, ktoré boli vyrobené na ich území, resp. ktoré tam boli dovezené (článok 8 – Sledovanie a zisťovanie).

Tieto články sú doplnené ustanoveniami o vedení záznamov a opatreniach v oblasti bezpečnosti a prevencie, ako aj boja proti praniu špinavých peňazí, a ustanoveniami o podávaní správ o podozrivých transakciách (články 9 a 10). Ďalšie ustanovenia protokolu upravujú problematiku predaja prostredníctvom internetu, telekomunikačnej alebo akejkoľvek inej rozvíjajúcej sa technológie (článok 11), bezcolný predaj tabakových výrobkov, ako aj povinnosť zaviesť účinné kontroly tabaku a tabakových výrobkov v slobodných pásmach, a takisto aj povinnosť nezmiešavať tabakové výrobky s netabakovými v čase, keď opúšťajú slobodné pásmo (článok 12).

V časti IV protokolu sa vymedzuje konanie, ktoré sa má v rámci právnych poriadkov strán stanoviť za nezákonné (článok 14), pričom stranám sa ukladá povinnosť zabezpečiť, aby tak konajúce fyzické a právnické osoby niesli za takéto konanie následnú právnu zodpovednosť vrátane zodpovednosti trestnoprávnej (články 15 a 16). Ďalšie ustanovenia sa týkajú finančných sankcií v prípade zaistenia (článok 17), nakladania so skonfiškovaným tabakom (článok 18) a špeciálnych vyšetrovacích techník (článok 19). Časť V protokolu obsahuje ustanovenia o výmene relevantných informácií medzi stranami (články 20 až 22), o spolupráci a vzájomnej pomoci (administratívnej, ako aj v trestnoprávných záležitostiach – články 23 a 24, a články 27 až 29), jurisdikcii (článok 26) a extradícii (články 30 a 31).

2. PRÁVNE PRVKY NÁVRHU

Predmetný protokol obsahuje komplexný súbor opatrení, pravidiel a politík v oblasti boja proti nezákonnému obchodu s tabakovými výrobkami, ktoré boli zhrnuté v časti 1. Hlavné povinnosti, ktoré budú musieť byť uplatňované a vykonávané zo strany EÚ a/alebo členských štátov v čase nadobudnutia platnosti protokolu, resp. neskôr, v rámci lehôt uvedených v protokole, sú stanovené v článkoch 6, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 18 a 27 tohto protokolu. Spomedzi týchto ustanovení spadajú články 7, 14 a 27 protokolu čiastočne alebo úplne do oblasti justičnej spolupráce v trestných veciach, vymedzenia trestnoprávnej zodpovednosti a policajnej spolupráce, na ktorú sa vzťahujú články 83 a 87 ZFEÚ.

Protokol obsahuje ustanovenia o vymedzení pojmu „protiprávne konanie“, ktorý strany môžu vo svojich právnych poriadkoch upraviť aj ako protiprávne konanie bez trestnoprávneho charakteru, resp. ako trestný čin, a takisto ustanovenia o právnej zodpovednosti fyzických aj právnických osôb. Pokiaľ ide o problematiku trestných činov, Európska únia má v tejto oblasti právomoc na základe článku 83 ZFEÚ. Medzi protiprávne konania patrí aj legalizácia príjmov pochádzajúcich z protiprávneho konania, ktoré bolo upravené ako trestný čin. V zmysle rámcového rozhodnutia Rady 2001/500/SVV³ z 26. júna 2001 o praní špinavých peňazí, identifikácii, vyhľadávaní, zmrazení, zaistení a konfiškácii prostriedkov a príjmov z trestnej činnosti sú členské štáty povinné zabezpečiť, aby určité druhy prania špinavých peňazí boli trestnoprávne postihované.

Protokol ustanovuje aj opatrenia týkajúce sa justičnej spolupráce v trestných veciach (vzájomná právna pomoc a extradícia). Európska únia má v tejto oblasti právomoc na základe článku 82 ods. 1 ZFEÚ, pričom viacero opatrení EÚ v tejto oblasti už existuje, čo uľahčí vykonávanie príslušných ustanovení protokolu.

Predmetný protokol ustanovuje opatrenia v oblasti policajnej a colnej spolupráce v trestných veciach, čo patrí do právomoci EÚ na základe článku 87 ods. 2 ZFEÚ, pričom viacero

³ Ú. v. ES L 172, 5.7.2001, s. 1.

opatrení EÚ v tejto oblasti už existuje, čo uľahčí vykonávanie príslušných ustanovení protokolu.

Článok 82 ods. 1, článok 83 a článok 87 ods. 2 sú preto podľa hlavy V časti III ZFEÚ právnym základom na podpis predmetného protokolu zo strany EÚ.

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

o uzavretí v mene Európskej únie Protokolu na odstránenie nezákonného obchodu s tabakovými výrobkami k Rámcovému dohovoru Svetovej zdravotníckej organizácie o kontrole tabaku, pokiaľ ide o ustanovenia predmetného protokolu, ktoré spadajú pod hlavu V časti III Zmluvy o fungovaní Európskej únie

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 82 ods. 1, článok 83 a článok 87 ods. 2 v spojení s článkom 218 ods. 6 písm. a),

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

so zreteľom na súhlas Európskeho parlamentu,

keďže:

- (1) Uzavretie rámcového dohovoru Svetovej zdravotníckej organizácie (WHO) o kontrole tabaku (rámcový dohovor) bolo schválené v mene Spoločenstva rozhodnutím Rady 2004/513/ES o uzavretí Rámcového dohovoru WHO o kontrole tabaku⁴.
- (2) V súlade s rozhodnutím Rady 2013/744/EÚ⁵ a rozhodnutím Rady 2013/745/EÚ⁶ bol Protokol na odstránenie nezákonného obchodu s tabakovými výrobkami k Rámcovému dohovoru Svetovej zdravotníckej organizácie o kontrole tabaku podpísaný 20. decembra 2013, s výhradou jeho uzavretia k neskoršiemu dátumu.
- (3) Protokol predstavuje významný príspevok k medzinárodnému úsiliu zameranému na odstránenie všetkých foriem nezákonného obchodu s tabakovými výrobkami, a tým aj k boju proti podvodom v súvislosti s daňovými a colnými povinnosťami, ako aj k zníženiu ponuky tabakových výrobkov v súlade s článkom 15 rámcového dohovoru. Protokol zároveň prispieva k bezproblémovému fungovaniu vnútorného trhu s tabakovými výrobkami, pričom zabezpečuje vysokú úroveň verejného zdravia.
- (4) Tento protokol by sa mal schváliť v mene Európskej únie,
- (5) V súlade s článkami 1 a 2 protokolu č. 21 o postavení Spojeného kráľovstva a Írska s ohľadom na priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, ktorý je pripojený k Zmluve o Európskej únii a Zmluve o fungovaní Európskej únie, a bez toho, aby bol

⁴ Rozhodnutie Rady z 2. júna 2004 o uzavretí Rámcového dohovoru Svetovej zdravotníckej organizácie o kontrole tabaku (Ú. v. EÚ L 213, 15.6.2004, s. 8.)

⁵ Rozhodnutie Rady 2013/744/EÚ z 9. decembra 2013 o podpise v mene Európskej únie Protokolu na odstránenie nezákonného obchodu s tabakovými výrobkami k Rámcovému dohovoru Svetovej zdravotníckej organizácie o kontrole tabaku, pokiaľ ide o jeho ustanovenia týkajúce sa povinností súvisiacich s justičnou spoluprácou v trestných veciach, vymedzenia pojmu trestné činy a policajnej spolupráce (Ú. v. EÚ L 333, 12.12.2013, s. 73).

⁶ Rozhodnutie Rady 2013/745/EÚ z 9. decembra 2013 o podpise v mene Európskej únie Protokolu na odstránenie nezákonného obchodu s tabakovými výrobkami k Rámcovému dohovoru Svetovej zdravotníckej organizácie o kontrole tabaku s výnimkou jeho ustanovení týkajúcich sa povinností súvisiacich s justičnou spoluprácou v trestných veciach, vymedzenia pojmu trestné činy a policajnej spolupráce (Ú. v. EÚ L 333, 12.12.2013, s. 75).

dotknutý článok 4 uvedeného protokolu, sa tieto členské štáty nezúčastňujú na prijímaní tohto rozhodnutia, nie sú ním viazané ani nepodliehajú jeho uplatňovaniu.

- (6) V súlade s článkami 1 a 2 protokolu č. 22 o postavení Dánska, ktorý je pripojený k Zmluve o Európskej únii a Zmluve o fungovaní Európskej únie, sa Dánsko nezúčastňuje na prijatí tohto rozhodnutia, nie je ním viazané ani nepodlieha jeho uplatňovaniu.
- (7) Rozhodnutie Rady.../.../EÚ⁷ [o uzavretí protokolu, pokiaľ ide o ustanovenia protokolu, ktoré **nespadajú** pod hlavu V časti III ZFEÚ] sa týka uzavretia protokolu, pokiaľ ide o ustanovenia protokolu, ktoré nespádajú do rozsahu pôsobnosti hlavy V časti III Zmluvy o fungovaní Európskej únie,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Týmto sa v mene Európskej únie schvaľuje uzavretie Protokolu na odstránenie nezákonného obchodu s tabakovými výrobkami k Rámcovému dohovoru Svetovej zdravotníckej organizácie o kontrole tabaku.

Text protokolu je pripojený k tomuto rozhodnutiu.

Článok 2

Toto rozhodnutie sa uplatňuje, pokiaľ ide o ustanovenia protokolu, ktoré spadajú do rozsahu pôsobnosti hlavy V časti III Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

Článok 3

Predseda Rady určí osobu či osoby oprávnené v mene Európskej únie vyhlásiť formálne potvrdenie protokolu stanovené v článku 44 ods. 1 protokolu s cieľom vyjadriť súhlas Európskej únie s tým, že bude týmto protokolom viazaná.

Článok 4

Toto rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom jeho uverejnenia v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

V Bruseli

*Za Radu
predseda*

⁷ Rozhodnutie Rady.../.../EÚ o uzavretí v mene Európskej únie Protokolu na odstránenie nezákonného obchodu s tabakovými výrobkami k Rámcovému dohovoru Svetovej zdravotníckej organizácie o kontrole tabaku, pokiaľ ide o ustanovenia predmetného protokolu, ktoré nespádajú pod hlavu V časti III Zmluvy o fungovaní Európskej únie (Ú. v. EÚ L ..., ..., s. ...).